

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3Tos/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820010226
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5820010226.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a členov senátu JUDr. Vladimíra Sučika a JUDr. Moniky Liptákovej, na neverejnom zasadnutí konanom 18. mája 2021 prejednal sťažnosť obžalovaného B. A. proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 4T/41/2020 z 26.4.2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4T/41/2020 z 26.4.2021.

Podľa § 73 ods. 5 Tr. por., § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. obžalovaného B. A., nar. XX.X.XXXX v F., trvale bytom A., U. A. č. XXX/X,

berie do väzby.

Lehota väzby začína plynúť dňa 26.4.2021 o 8.40 hod. a väzbu bude obžalovaný vykonávať v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Žiline.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu obžalovaného n e n a h r á d z a dohľadom probačného a mediačného úradníka.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Námestovo uznesením sp.zn. 4T/41/2020 z 26.4.2021 obžalovaného B. A. vzal do väzby postupom podľa § 87 ods. 2 Tr. por. z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. Lehota väzby začala obžalovanému plynúť 26.4.2021 o 8.40 hod. a menovaný ju bude vykonávať v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Žiline. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. súd väzbu obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť obžalovaný, a to priamo do zápisnice na Okresnom súde Námestovo 26.4.2021. V sťažnosti, ktorú odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu, okrem iného uviedol, že má síce nahlásený trvalý pobyt na adrese, na ktorú mu súd doručoval písomnosti, avšak obžalovaný sa na tejto adrese už dlhodobo nezdržiava, pričom býva na adrese R. XXX. Má za to, že súd je upovedomený o tejto skutočnosti, nakoľko na túto adresu mu boli z Okresného súdu Námestovo zasielané písomnosti v inom konaní o určenie výšky výživného. Nemal vedomosť o tom, že Okresný súd Námestovo sa mu neúspešne pokúšal doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie, a to aj z dôvodu, že o tom, že mu súd doručuje zásielky na adrese, kde nebýva, ho nikto neupovedomil. Je presvedčený, že v inom konaní na Okresnom súde Námestovo o určenie výšky výživného nahlásil adresu na doručovanie R. XXX, a preto sa domnieval, že Okresný súd Námestovo mu bude na túto adresu doručovať aj písomnosti týkajúce sa tohto trestného konania. Neexistujú dôvody uvedené v § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., nakoľko z jeho konania nevyplýva obava, že ujde alebo sa bude skrývať, jeho totožnosť je známa,

od októbra 2020 má stále bydlisko a ani mu nehrozí vysoký trest. Nie je stotožnený s rozhodnutím súdu o vzatí do väzby a má za to, že súd mu mohol a mal doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie na adresu, na ktorej sa skutočne zdržiava, pričom súd o tejto adrese mohol mať vedomosť. Ďalej je presvedčený, že zanikla trestnosť činu, pre ktorý je stíhaný v zmysle § 86 písm. a) Tr. zák., nakoľko si splnil svoju povinnosť a dodatočne zaplatil celé zmeškané výživné. Na základe uvedeného žiada krajský súd o zrušenie napadnutého uznesenia a o prepustenie z väzby na slobodu.

Krajský súd, ako nadriadený orgán, v lehote stanovenej § 192 ods. 3 Tr. por., v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, po tom, ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods. 1 písm. a) alebo b), na základe sťažnosti preskúmal napadnuté výroky uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré by mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimotrestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na neprávě.

Sťažnosť proti uzneseniu sudcu je prípustná v súlade s ustanoveniami § 83 ods. 1, § 185 ods. 1 Tr. por., bola podaná oprávnenou osobou v zmysle § 186 ods. 1 Tr. por., v lehote a spôsobom upraveným v ustanovení § 83 ods. 2 Tr. por.

Krajský súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že prvostupňový súd v rámci procesného postupu dodržal základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Tr. por. Nadriadený súd len konštatuje, že okresný súd dospel k vyhlásenému uzneseniu po bezchybnom procesnom postupe, avšak vo výrokovej časti napadnutého uznesenia nesprávne uviedol ustanovenie § 87 ods. 2 Tr. por., nakoľko nerozhodoval o zadržanej osobe, ale o zatknutom obžalovanom v zmysle § 73 ods. 5 Tr. por. Z tohto dôvodu krajský súd uznesenie okresného súdu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil a sám rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutiu okresného súdu o vzatí obžalovaného do väzby nemožno vytknúť žiadnu chybu či nedostatok, pričom odôvodnenie uznesenia učinil prvostupňový súd zodpovedajúcim spôsobom dostatočne a presvedčivo, a preto krajský súd v zásade na odôvodnenie napadnutého uznesenia odkazuje. Dôvody napadnutého uznesenia sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Nadriadený súd pripomína, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysokokvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa nadriadenému súdu neostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie.

Ani krajský súd nemá pochybnosti o tom, že sú splnené všetky formálne podmienky väzby obžalovaného B. A..

Rovnako má za preukázané, že v prípade obžalovaného existujú aj materiálne podmienky väzby, ktoré tvoria:

- a) skutkové okolnosti vzatia do väzby a to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, či existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a
- b) existencia konkrétnych skutočností odôvodňujúcich tzv. útekovú väzbu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por.

Z obsahu spisu vyplýva, že okresný prokurátor v Námestove podal na Okresnom súde Námestovo 2.7.2020 na obžalovaného obžalobu pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. j) Tr. zák.

Krajský súd zistil, že na základe doposiaľ zadovážených dôkazov možno považovať trestné stíhanie obžalovaného za dôvodné. Po splnení prieskumnej povinnosti, nadriadený súd rovnako ako prvostupňový súd dospel k záveru, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie bol spáchaný, má znaky trestného činu a je tu dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchal práve obžalovaný. Podozrenie zo spáchania trestnej činnosti sa zvýraznilo natoľko, že na obžalovaného

bola podaná obžaloba. Podľa názoru krajského súdu materiálne podmienky väzby obžalovaného sú v súčasnom stave trestného konania nepochybne preukázané, pričom tento názor vychádza z dôkazov, ktoré boli doteraz zabezpečené v prípravnom konaní a sú súčasťou vyšetrovacieho spisu, ktorý bol predložený súdu.

Rozhodnutie o vine, či nevine obžalovaného alebo zániku trestnosti však bude predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom trestnom konaní, pričom orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné s rovnakou starostlivosťou objasňovať okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti svedčiace v jeho prospech.

Okrem spomenutého podozrenia ako jedného z predpokladov vzatia obvinenej osoby do väzby a ďalšieho trvania väzby je v posudzovanej veci splnená aj ďalšia podmienka väzobného stíhania obvineného, a to existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 Tr. por. Podľa zistenia krajského súdu väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., pre ktorý bola obmedzená osobná sloboda obžalovaného jeho vzatím do väzby, sa opiera o celkom konkrétne skutočnosti vyžadované zákonom, pričom z nich vyplýva reálna obava z následkov predpokladaných v ustanovení upravujúcom dôvody útekovvej väzby.

Podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. môže byť obvinený vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že:

a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.

Účelom väzby je zabezpečiť osobu obvineného pre trestné konanie a výkon trestu (§ 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.). Jej účelom je tiež zabrániť obvinenému, aby maril a sťažoval uskutočnenie dôkazov (§ 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), prípadne chrániť spoločnosť pred dokonaním trestného činu alebo pred jeho opakovaním, či pokračovaním (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Väzba ako zabezpečovací inštitút nemá sankčnú povahu ani výchovné poslanie a nesmie byť prostriedkom na získanie priznania ani na uľahčenie trestného stíhania. Väzba nie je trestom, ale je výlučne len procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jej osobnej slobody. Trestný poriadok podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vo vzťahu k niektorej nežiaducej forme správania, označovanej ako dôvod väzby. Konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu z následku alebo viacerých následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) alebo c) Tr. por. sa rozumejú také skutočnosti, ktoré reálne odôvodňujú takúto obavu. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie konkrétnej trestnej veci musia posúdiť, či vzatie do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení úsilia nemožno dosiahnuť inak. Pre aplikáciu tohto znaku nie sú dané objektívne a nemenné kritériá, ale tieto kritériá treba vždy vyvodiť z povahy konkrétnej a individualizovanej veci, vrátane osoby obvineného, jeho osobných pomerov a ďalších znakov upravených v tomto ustanovení. Konkrétne skutočnosti, ako zákonná podmienka odôvodňujúca väzbu obvineného podľa tohto ustanovenia, musia byť preukázané nielen pri vzatí do väzby, ale musia pretrvávať počas celej väzby obvineného.

Ak okresný súd obžalovaného B. A. vzal do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., rozhodol správne, v súlade so zákonom. Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Námestovo dňa 1.4.2021 na obžalovaného vydal príkaz na zatknutie. Dôvodom na jeho vydanie bola skutočnosť, že obžalovaný po tom, čo bol na hlavné pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 3.12.2020, riadne a včas predvolaný, sa telefonicky ospravedlnil, že na pojednávanie sa nestihne dostaviť, pretože sa nachádza v kolóne v Dolnom Kubíne. Hlavné pojednávanie bolo odročené na deň 9.3.2021, s tým, že zásielka s predvolaním na adresu U., M. XXXX/X, ktorú oznámil ako adresu na doručovanie, sa vrátila neprevzatá v odbernej lehote. Súd obžalovanému zaslal predvolanie na pojednávanie aj na adresu trvalého pobytu A., U. A. XXX/X, odkiaľ sa tiež zásielka vrátila neprevzatá v odbernej lehote. Hlavné pojednávanie bolo odročené na deň 1.4.2021 s tým, že bolo požiadané OO PZ Námestovo o predvedenie obžalovaného. Vzhľadom

k tomu, že obžalovaný nebol na pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 1.4.2021, predvedený, súd vydal predmetný príkaz na zatknutie. Z vyššie uvedeného preto vyplýva dôvodná obava, že obžalovaný sa vyhýba trestnému stíhaniu, čím sú dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

V okolnostiach danej veci je nepochybné, že obžalovaný sa nezdržiava na adrese trvalého bydliska a ani na adrese, ktorú súdu uviedol ako adresu na doručovanie písomností a ani na jednej z týchto adries nepreberá zásielky súdu. Až pri výsluchu dňa 26.4.2021, konanom z dôvodu rozhodovania súdu o väzbe, obžalovaný uviedol, že od októbra 2020 býva na adrese R. č. XXX u svojej priateľky D. C., napriek skutočnosti, že bol pri výsluchu v prípravnom konaní konanom dňa 22.6.2020 poučený o tom, že každú prípadnú zmenu adresy je povinný neodkladne oznámiť orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu (č.l. 32). Súd nemal dôvod sa domnievať, že obžalovaný zmenil oznámenú adresu, nakoľko ešte v decembri 2020 (po údajnom presťahovaní sa na inú adresu v októbri 2020) prebral zásielku súdu s predvolaním na hlavné pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 3.12.2020, z ktorého sa telefonicky ospravedlnil kvôli dopravnej situácii. Obžalovaný tak po zmene adresy súdu túto novú adresu neoznámil, ani nezabezpečil riadne preberanie zásielok inou osobou. Krajský súd konštatuje, že obžalovaný nemá stále bydlisko, ak nemá kde bývať, alebo má kde bývať, ale v tomto bydlisku sa nezdržiava, prípadne toto bydlisko mení bez toho, aby to oznámil orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu, ako tomu bolo v tomto konkrétnom prípade. Na tomto mieste krajský súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o väzbe súd môže riziko úteku alebo skrývania sa ako dôvodu väzby len odhadovať (prognózovať), ale toto riziko aktuálne v čase rozhodovania krajského súdu nemožno vylúčiť.

Uvedené skutočnosti vo vzájomnej súvislosti aj podľa názoru nadriadeného súdu odôvodňujú obavu, že obžalovaný ujde alebo sa bude skrývať, aby sa vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu.

Po komplexnom preskúmaní spisového materiálu i krajský súd dospel k záveru, že v danom prípade materiálne podmienky väzby obžalovaného B. A. z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. sú v súčasnom stave trestného konania splnené súčasne.

Správny je aj výrok napadnutého uznesenia o začiatku plynutia lehoty väzby, a to okamihom zadržania obžalovaného príslušnými policajnými orgánmi (č.l. 148).

Stavu veci a zákonu zodpovedá aj rozhodnutie okresného súdu v tej časti výroku napadnutého uznesenia, ktorým nenahradil väzbu obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka. Nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nie je ani podľa krajského súdu dostatočné k tomu, aby nahradilo väzbu ako zaisťovací prostriedok v tomto trestnom konaní. Konanie obžalovaného, z ktorého je v tejto veci dôvodne podozrivý, vyžaduje v tejto fáze trestného konania taký výkon kontroly, ktorý je najlepšie zabezpečený jeho dočasným pobytom v ústave na výkon väzby. Tento názor krajský súd opiera o okolnosti skutku, pre ktorý je vedené proti obžalovanému trestné konanie, ale i o okolnosti na strane obžalovaného.

Po splnení prieskumnej povinnosti nadriadený súd zistil, že nedošlo k žiadnej zmene relevantných skutočností skutkového a právneho charakteru, ktoré by zásadným spôsobom zmiernili podozrenie zo spáchania skutku, pre ktoré bolo obvinenému vznesené obvinenie a podaná obžaloba. K sťažnostným dôvodom nadriadený súd poznamenáva, že sú len iným právnym hodnotením existujúceho skutkového stavu a neobsahujú žiadne skutočnosti, ktoré by mali vplyv na správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia. Argumenty predložené stranami, pokiaľ ide o čiastočnú úhradu zameškaného výživného, nepochybne zväžia orgány činné v trestnom konaní, resp. nestranné a nezávislé súdy, ktoré budú vo veci ďalej rozhodovať. Hodnotenie dôkazov tak, ako to predkladá obvinený vo svojom písomnom podaní, v súčasnom štádiu konania neobstojí.

Podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Pri aplikácii citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva povinnosť pre súd skúmať podmienky väzby aj v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej Dohovor) vzhľadom k tomu,

že väzbou dochádza k zásahu do jedného zo základných ľudských práv a slobôd priznaných článkom 17 ods. 1 Ústavy SR a článkom 5 ods. 1 Dohovoru.

Dôvody väzby, ktoré vyplývajú z článku 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru, sú stavané alternatívne. Na vzatie do väzby a držanie v nej preto postačuje akýkoľvek z tam uvedených dôvodov, teda dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a potreba zabrániť osobe v spáchaní trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní.

Nadriadený súd preskúmal uznesenie, ktoré bolo napadnuté sťažnosťou, aj z hľadiska splnenia podmienok väzby podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru a zistil, že rozhodnutie okresného súdu spĺňa podmienky väzby aj v súlade s článkom 5 ods. 1 Dohovoru.

Krajský súd konštatuje, že okresný súd vo výrokovej časti nesprávne uviedol ustanovenie § 87 ods. 2 Tr. por., nakoľko nerozhodoval o zadržanej osobe, ale o zatknutom obžalovanom v zmysle § 73 ods. 5 Tr. por. Z tohto dôvodu krajský súd uznesenie okresného súdu podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil a sám rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.